

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1976
Toplantı Tarihi/Sayısı : 8.5.2024/41
Karar Numarası : 2024/450
Başvuran : Y. D.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın barındığı ceza infaz kurumunda ziyaret hakkı ile spor ve eğitim faaliyetlerinin sınırlandırıldığı, kütüphaneye gidemediği ve sohbet hakkından faydalandırılmadığı, sağlık hizmetlerine erişimde sorun yaşandığı, oda değiştirme ve koşullu salıverilme taleplerinin keyfi olarak engellendiği, yüksek elektrik birim fiyatı üzerinden elektrik faturası ödediği, muhalif yayınlara erişiminin yasaklandığı, oda aramalarıyla rahatsız edildiği ve aramalarda eşyalarının alındığı iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;
- Başvuran açık ve kapalı ziyaret haklarının 1 saatle sınırlı olarak uygulandığını,
 - Sohbet haklarından faydalandırılmadıklarını,
 - Revire çıkma ve hastaneye sevk işlemlerinde uzun süredir problemlerin olduğunu, revirin haftada iki gün açık olduğunu, doktorun birkaç saatliğine bulunduğunu ve yetmediğini, revire çıkma ve hastaneye sevk işlemlerinin çok geciktirildiğini ve bunun da sağlıklarını olumsuz etkilediğini,
 - Spor faaliyetlerinin sınırlandırıldığını, ayda bir veya iki kez tek kişilik odada bulunan üç kişinin bu haktan faydalanabildiğini,
 - Saz, bilgisayar vb. kursların açılmadığını, çini ve diğer iş ve beceri geliştirme atölyelerinin durdurulduğunu,
 - Kütüphaneye çıkartılmadığını,
 - Oda değiştirme taleplerinin yerine getirilmediğini, keyfi olarak odalarının değiştirildiğini,
 - Elektrik birim fiyatının fazla olmasından dolayı fatura tutarının yüksek geldiğini,
 - Kısmi aramalar ve ayda bir yapılan genel aramalarla kendilerinin sürekli rahatsız edildiğini, eşyalarının rastgele dağıtıldığını, kitaplarının toplatıldığını, yazılarına el konulduğunu, giysilerinin çok fazla olduğu gerekçesiyle alındığını,
 - İnfazlarının sebepsiz yere uzatıldığını, iyi halli olarak salıverilmesi gereken hükümlü ve tutukluların salıverilmediğini,
 - Muhalif yayınların verilmediğini ve televizyon kanallarından bazılarının yasaklandığını iddia etmektedir.
3. Muhatap Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüş ve eklerinde özetle;
- Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik (Ziyaret Yönetmeliği)'nin 10'uncu ve 12'nci maddesi hükümleri çerçevesinde Kurum İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının 9/5/2022 tarihli ve

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

2022/... sayılı kararı ile hükümlü/tutukluların ziyaret sürelerinin 1 saat olacak şekilde yaptırılmasına karar verildiği,

b. İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının 25/5/2022 tarihli ve 2022/... sayılı kararıyla; Kurumun yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumu olduğu, hükümlü ve tutukluların birçoğunun terör örgütü mensuplarından oluştuğu, bunun yanı sıra 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesinin üçüncü fıkrası gereğince tehlikeli hükümlü statüsünde olan çok sayıda hükümlü bulunduğu, bunların sohbet faaliyetleri esnasında gruplaşmaya gittikleri ve organize oldukları, burada aldıkları ortak kararlar doğrultusunda slogan atma, kapı vurma, açlık grevi, görevli memurların rehin alınması, memur ve hükümlü/tutuklulara karşı fiziki saldırı, yaralama eylemlerinin arttığı gözlemlendiğinden Kurum güvenliği ve hükümlü/tutukluların güvenliğinin sağlanması açısından sohbet faaliyetlerinin 3 kişi ile sınırlandırılmasına karar verildiği,

c. Aynı Kararda; Kurumda hükümlülerin tekli ve 3 kişilik odalarda barındırıldığı, tekli odalarda barındırılan hükümlülerin diğer tekli odalarda kalan hükümlüler ile aynı havalandırma bahçesini kullandıkları ve orada birbirleriyle sohbet edebildikleri göz önünde bulundurulduğunda sohbet faaliyetleri için ayrı bir ortamın tahsis edilmesine gerek olmadığı, Kurumun iç güvenliği başta olmak üzere yukarıda sayılan nedenlerden dolayı hükümlü ve tutukluların sohbet amacıyla koşullarından çıkarılmamasına ve başka hükümlüler ile sohbet imkanı bulamayan hükümlülerin mağdur olmamaları için bu husustaki taleplerinin de ayrıca değerlendirilmesine karar verildiği,

ç. Kurumda görev yapan aile hekiminin Bolu Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde hizmet verdiği, salı ve çarşamba günleri öğleden sonra muayene, kontrol, tetkik, koruyucu sağlık hizmetleri ve tedavi hizmetleri için Kuruma geldiği, bu günler dışında acil vakalar, aşı uygulamaları ve açlık grevi kontrolleri gibi durumlarda da aile hekiminin Kuruma gelerek hizmet verdiği, Kurum dış ünitesinde ağız ve diş sağlığı hizmetleri (dolgu, kanal tedavisi, diş çekimi, hareketli ve sabit protez, gece plağı gibi) verildiği, Kurumda iki haftada bir Bolu İzzet Baysal Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinden görevli psikiyatri uzmanı tarafından muayene, kontrol ve tedavi hizmetleri verildiği ayrıca hükümlülerin Bolu ili 112 mobil acil servis hizmetlerinden en üst seviyede faydalandığı, reçete edilen ilaçların en kısa sürede ulaştırıldığı, kendi talepleri doğrultusunda ilaç verilmediği, ağır hasta olan hükümlü ve tutukluların hastalık durumlarına göre il hastanesine götürüldüğü, il hastanesinde tedavinin karşılanmaması durumunda ise yakın çevre illerin hastanelerine götürülerek tedaviye devam edildiği, yine bu hastaların ilaçlarının Adalet Bakanlığı tarafından karşılandığı, Kurumda ağır hasta olan hükümlü ve tutuklular ile ilgili 5275 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi gereğince ceza tehir işlemlerinin başlatıldığı, hastane sevklerinin Kurum hekiminin gerek görmesi halinde gerçekleştirildiği, Jandarma Bölük Komutanlığı tarafından hükümlü/tutukluların sevk planlamasının yapılarak hastaneye sevklerin sağlandığı,

d. Kurumda dönemsel olarak kurslar, seminerler ve konferanslar düzenlendiği, Kurumun yüksek güvenlikli olması ve hükümlü profili nedeniyle faaliyet alanlarının tek kişi ya da aynı odada kalan hükümlü ve tutuklulara birlikte kullanıldığı, faaliyet gruplarının sayısı arttığında fiziki yapının yetersiz kaldığı ve bu nedenle aynı havalandırmayı kullanan hükümlü/tutukluların birbirleriyle sohbet, açık halı saha, açık çim saha ve masa tenisi kursundan faydalandığı,

e. Psikososyal servis tarafından hükümlü/tutuklular ile bireysel görüşmeler yapıldığı, Bolu İl Müftülüğünce görevlendirilen din görevlisi tarafından mahpuslara din kültürü ve Kuran-ı Kerim okuma kursları verildiği ayrıca eğitim ve öğretim hizmetleri ve sosyal-kültürel faaliyetler yürütülürken merkezi yayın sisteminden de yararlanıldığı, merkezi yayın sistemi aracılığıyla verilen yayınların hükümlü ve tutuklulara anons yoluyla hangi gün ve saatlerde yapılacağı duyurulduğu,

f. Hükümlü ve tutukluların Kurum Kütüphanesinden ve İl Halk Kütüphanesinden 3'er adet kitabı 15 günlük süre ile alabildiği,

g. 5275 sayılı Kanun'un 63'üncü maddesi hükümleri gereğince kurum kapasitesi, suç durumları gibi şartlar değerlendirilerek İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığınca hükümlü ve tutukluların oda yerleştirmeleri yapıldığı, Kurumda örgütlü suçlardan kalmakta olan hükümlü ve tutukluların organize bir şekilde dilekçe yazarak oda değişikliği için Kurum idaresi üzerinde baskı oluşturduğu, oda değişikliği yaparak örgütsel çalışmalar ve örgüt içi eğitim faaliyetlerinin yapılmaya çalışıldığı, oda değişikliği dilekçesi yazılırken eski bir arkadaşla yeniden kalma isteği, beraber bir konuda çalışma isteği vb. nedenler belirtildiğinden değerlendirilme ve taleplerin sık sık karşılanamadığı,

ğ. Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik (Eşya Yönetmeliği)'nin 9'uncu maddesi "(...) Aydınlatma dışındaki elektrik giderleri hükümlü tarafından karşılanır." hükmü gereğince hükümlü ve tutukluların aydınlatma dışındaki elektrik giderleri oda sayaçlarındaki tüketim miktarınca ve Sakarya Elektrik Perakende A.Ş. (SEPAŞ) tarafından düzenlenerek Kuruma gönderilen elektrik faturasındaki tüketim bedelinin tüketim miktarına bölünmesi sonucu ortaya çıkan birim fiyatı (30/11/2022 tarihi itibarıyla 5,14 TL) üzerinden fiyatlandırılıp kendi hesaplarından kesildiği, Kurumun elektrik faturası tutarlarının belirlenmesiyle ilgisi bulunmadığı,

h. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 34'üncü maddesinde; "(1) Kurumlarda, oda ve eklentilerinde, hükümlünün üst ve eşyasında habersiz olarak her zaman arama yapılabilir. Kurumun tamamında her ay bir kez mutlaka arama yapılır. Oda ve eklentilerinde yapılacak aramalarda bir hükümlü hazır bulundurulur." denildiği ayrıca Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 24/3/2016 tarihli ve ... sayılı yazısının A/22 maddesinin "Terör ve örgütlü suçlardan hükümlü ve tutukluların barındırıldıkları odalarda ayda en az iki (2) kez, adli suçlardan hükümlü ve tutukluların barındırıldıkları odalarda ayda en az bir (1) kez olmak üzere hafta sonları veya mesai saatleri harici de dahil olmak üzere belirsiz gün ve saatlerde ani ve kısmi arama yapılması, düzenlenen tutanakların denetimler sırasında incelenmek üzere özel kartonda muhafaza edilmesi" hükümleri gereğince arama yapıldığı, İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının 23/9/2022 tarihli ve 2022/... sayılı kararında; "1-Hükümlü ve tutukluların odalarında bulundurabilecekleri basılı yayınların genel ve kısmi aramalarda yaşanan güçlükler ile oda, koğuş ve eklentilerinin düzenini bozması Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün belirli aralıklarla kurumlara gönderilen yazılarında kitapların barikat kurma, yangın çıkartma gibi amacı dışında kullanılması ve güvenlik zafiyeti doğuracağı nedeniyle İl Halk Kütüphanesi, Kurum Kütüphanesi ve hükümlü/tutuklunun posta-kargo-ziyaretçisi tarafından kendisine gönderilen kitaplar dahil odalarda bulundurulacak yayın adedinin toplam 7 adet olmasına/sınırlandırılmasına (3 adet kitap posta-kargo-ziyaretçisi tarafından kendisine gönderilen, geriye kalan 4 adet kitap ise Kurum Kütüphanesi ve İl Halk Kütüphanesinde talep ettikleri kitaplardır.), ciltli (takım, seri ya da birbirinin devamı niteliğindeki) kitapların 1 adet olarak sayılmasına, ilahi dinlere ait kutsal kitapların, aktif öğrenciliği bulunan hükümlü ve tutukluların ders kitaplarının belirtilen sayıya dahil edilmemesine, hükümlü ve tutuklulara gelen basılı yayınların gerekli incelemeleri yapılarak hakkında mahkemelerce yasaklama kararı olmayan ve kurum Eğitim kurulunca verilmesinde sakınca görülmeyen basılı yayınların ilgililerine bildirim yapılmaksızın kurum kütüphane birimi görevlilerince teslim edilmesine, hükümlü ve tutuklular tarafından okunan süreli ve süresiz yayınların (kitap, dergi, gazete vb.) posta/koli veya ziyaretçileri ile dışarıya gönderilmesine, biriktirildiği ve amacı dışında kullanıldığı tespit edilen ve süresi geçmiş süreli yayınların (kitap, dergi, gazete vb.) odalardan alınmasına" karar verildiği,

i. 5275 sayılı Kanun'un 89'uncü maddesinde yapılan değişiklikler ile bu değişikliğe istinaden hazırlanan "Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik" ile iyi hâlin tanımının yapıldığı ve iyi hâlin belirlenmesine dair usul ve esasların düzenlendiği yeni dönemde; hükümlülerin en geç altı ayda bir olmak üzere açık ceza infaz kurumuna ayrılma, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak kalan cezasını infaz etme ile ceza infaz kurumlarından doğrudan koşullu salıverilme öncesinde iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere idare ve gözlem kurulu tarafından değerlendirmeye tabi tutulduğu, yapılan bu değerlendirme sonunda ancak "iyi hâlli" olduğuna karar verilen hükümlülerin açık ceza infaz kurumuna ve denetimli serbestliğe ayrılabilirdiği ya da koşullu salıverilebildiği, değerlendirmede hükümlülerin ceza infaz kurumlarında buldukları tüm aşamalarda ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre bir gelişim gösterip göstermediği ile hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları, sosyal-kültürel ve sportif faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, sosyal ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, kurallara uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alındığı, diğer taraftan hükümlülerin, uygulanan risk değerlendirme ölçekleri ile tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında bir risk değerlendirmesine de tabi tutulduğu, kapalı ceza infaz kurumunda bulunan ve gelişim puanı Genel Müdürlükçe belirlenen eşik puanı aşan ve erken iyileşme gösterdiği kanaatine varılan iyi hâlli hükümlü hakkında idare ve gözlem kurulu tarafından, kapalı ceza infaz kurumunda kalması gereken toplam sürenin onda birine kadar daha erken açık ceza infaz kurumuna ayrılma kararı verilebileceği, erken iyileşmeye bağlı olarak erken açık ceza infaz kurumuna ayrılma ile ilgili esas ve usuller ile iyi hâl değerlendirmesine esas alt ve üst eşik puanlar Genel Müdürlükçe alt eşik puan 45, üst eşik puan 80 olarak belirlendiği,

i. Kurum Merkezi Yayın Sisteminde 18/11/2022 tarihli ve 2022/... sayılı Eğitim Kurulu Kararı ile TRT Spor Yıldız, TRT 1, Bereket Tv, Haber Türk, Dream Türk, CNN Türk, TRT Diyanet, TV 100, Lig TV, TV 360, TV 8, NTV, DMAX, Anadolu Dernek, Mavi Karadeniz, Power TV, TRT 6, TRT Belgesel, Kanal D, Show TV, Fox TV, Star TV, Beyaz TV, ATV, Teve 2, TRT World, A Haber, A Spor, TV 8,5, TRT 3 Spor, TBMM TV, A2, TRT Müzik, BeIN Sports, TRT 2, TRT Spor, TRT FM, TLC, Diyanet Radyo, TRT Haber ve TRT Türk televizyon kanallarının merkezi yayından verilmesine karar verildiği ayrıca duyurular, ders yayını ve film için bir kanal bulunduğu, diğer taraftan 5275 sayılı Kanun'un 62'nci maddesi hükümleri gereğince yayınlar hakkında sakıncalı olup olmadıkları konusunda işlem yapıldığı belirtilmiştir.

4. Başvurandan 23/3/2023 tarihinde alınan yazılı görüşte özetle;

a. Kurumun sunmuş olduğu gerekçelerin somut nedene dayanmadığı ve keyfi olduğunu,

b. Sağlıkla ilgili iddialarının ciddi olduğunu, sağ gözünde hastalık dolayısıyla yüzde 90 oranı civarında görme kaybı olduğunu, Bolu İzzet Baysal Üniversitesindeki göz doktoru tarafından Ankara'ya tedavi için sevk edildiğini ve Ankara'ya götürüldüğünü, doktorun "... " isimli bir ilaç reçete ettiğini ancak pahalı olması dolayısıyla ailesinin ilacı alamadığını ve Avrupa'dan gelen bu ilacın Adalet Bakanlığınca 8-9 aydır temin edilemediğini, göz ilacı için verdiği dilekçelerine cevap verilmediğini, Kurumun Bakanlıktan ilaç istemesine ilişkin bilgisi olmadığını, sol gözünde ise göz merceği kirlenmesi olduğu ve bunun için lazer tedavisinin gerekli olduğunu ancak gerçekleştirilmediğini,

c. Kurumda kitap alma-bulundurmada sayı sınırı bulunmasının ve kitapların 15 günde bir değiştirilebilmesinin araştırma-inceleme hakkını kısıtladığını iddia etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

6. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön incelemenin yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasına göre;

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda;

a) Kurumun görev alanına girip girmediği,

b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı,

c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı,

ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı,

d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği,

e) Belli bir konuyu içerip içermediği,

f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir."

8. Aynı Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesinde "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*" hükmü bulunmaktadır.

9. Mezkur Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup

bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda; başvuranın iddiası ve muhatap Kurumun cevabı konuya ilişkin mevzuat hükümleriyle birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

12. Başvuran, açık ve kapalı ziyaret haklarının 1 saatle sınırlı olarak uygulanmasını şikayet etmiştir. Muhatap Kurum, ziyaretlerin Ziyaret Yönetmeliği'nin 10'uncu ve 12'inci maddesi hükümlerine uygun olarak sınırlandırıldığını belirtmiştir.

13. 5275 sayılı Kanun'un "*Hükümlüyü ziyaret*" başlıklı 83'üncü maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmına göre; "*Hükümlü, belgelendirilmesi koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile vasisi veya kayyımı tarafından haftada bir kez ve ayrıca kuruma kabullerinde, zorunlu hâller dışında bir daha değiştirilmemek üzere, ad ve adreslerini bildirdiği en fazla üç kişi tarafından, yarım saatten az ve bir saatten fazla olmamak üzere çalışma saatleri içinde ziyaret edilebilir.*"

14. Ziyaret Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesine göre; "*Ziyaret günleri ve saatleri ile bir hükümlü ve tutuklunun görüşebileceği ziyaretçi sayısı, kurumun fiziki yapısı ve kapasitesi dikkate alınarak, kurumca belirlenir. (Değişik fıkra:RG-14/9/2021-31598) Görüş süresi, yarım saatten az, bir buçuk saatten fazla olacak şekilde belirlenemez. Görüş süresi, görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren işletilir. (...)*" Mezkur Yönetmelik'in 12'nci maddesinde ise "*(Değişik:RG-14/9/2021-31598) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar, kapalı ve açık görüşlerde 11 inci maddede belirtilen kişiler ile ancak teker teker ve ceza infaz kurumu müdürünün belirleyeceği gün, saat ve koşullar içinde, on beş günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere görüşebilir. Kurum güvenliği, hükümlülerin suç türü, tehlikelilik durumu gibi hususlar göz önünde bulundurularak görüşler kurum idare ve gözlem kurulu kararı ile aynı anda birden fazla ziyaretçiyle de yaptırılabilir.*" hükmü yer almaktadır.

15. Anılan mevzuatta Kurum tarafından çocuklar dışındaki mahpuslar için ziyaret görüş sürelerini yarım saatten az, bir buçuk saatten fazla olmayacak şekilde kurumun fiziki yapısı ve kapasitesi dikkate alınarak belirleneceği hükmüne bağlanmıştır. Bu doğrultuda, ziyaret süresi konusunda 1 saatlik Kurum uygulamasının hukuka uygun ve makul olduğu dolayısıyla başvuranın hak kaybı bulunmadığı anlaşılmıştır.

16. Başvuran, sohbet haklarından faydalandırılmadığını iddia etmiştir. Muhatap Kurum, Kurumun yüksek güvenlikli olması ve Kurumda barındırılmakta olan hükümlü/tutuklu profili göz önünde bulundurularak güvenlik gerekçesiyle sohbet faaliyetlerinin 3 kişi ile sınırlandırılmasına karar verildiğini, Kurumda hükümlülerin 3 kişilik ve tekli odalarda barındırıldığı, tekli odalarda barındırılan hükümlülerin ise diğer tekli odalarda kalan hükümlüler ile aynı havalandırma bahçesini kullandıkları ve orada birbirleriyle sohbet edebildiklerini belirtmiştir. Konuya ilişkin Adalet Bakanlığı'nın Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Hakkında 45/1 sayılı Genelgesi'nin "*Ortak Etkinlikler*" başlıklı üçüncü bölümünde aşağıdaki hususlar düzenlenmiştir: "*(13) Güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen istekli hükümlü ve tutuklular, 10 kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde ve idarenin gözetiminde, açık görüş alanlarında veya diğer ortak yerlerdeki sosyal faaliyetler çerçevesinde haftada toplam 10 saati aşmamak*

üzere sohbet amacıyla bir araya getirilebilir. Bu faaliyet hafta içerisinde açık görüş, avukat ve ziyaretçi görüşlerini aksatmayacak şekilde yaptırılır.” Anayasa Mahkemesi (AYM) yüksek güvenlikli ceza infaz kurumunda barınan mahpusun sohbet hakkının 3 kişiyle sınırlandırılmasına ilişkin benzer bir davada bu durumun kötü muamele yasağı kapsamında hak ihlali eşiğine varmayan bir uygulama olduğunu ifade etmiştir (bkz. AYM, *Turan Günana*, B. No: 2013/3550, 19/11/2014, para. 47-49). Bu kapsamda, güvenlik gerekçesiyle sohbet hakkının 3 kişiyle sınırlandırılabilirliği ve olayda hak ihlali bulunmadığı anlaşılmıştır.

17. Başvuran, Kurumda revire çıkma ve hastaneye sevk işlemlerinde uzun süredir problemlerin olduğunu ve gecikme yaşandığını, ayrıca gözü için reçete edilen bir ilaca erişemediğini iddia etmiştir. Muhatap Kurum tarafından, başvuranın sağlık hizmetlerine erişebildiği ve bu konuda sorun yaşanmadığı belirtilmiş, anılan ilacın Türkiye’de olmadığı ve reçete edilen diğer ilaçlara ilişkin bilgi ve belgeler ekte sunulmuştur. 5275 sayılı Kanun’un “*Hükümlünün muayene ve tedavisi*” başlıklı 78’inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmına göre; “*Kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi, hükümlünün acil veya olağan muayene ve tedavisi kurumun hekimi tarafından yapılır.*” Aynı Kanun’un “*Hastaneye sevk*” başlıklı 80’inci maddesinde ise “*Hükümlünün sağlık nedeniyle hastaneye sevkine gerek duyulduğunda durum, kurum hekimi tarafından derhâl bir raporla ceza infaz kurumu yönetimine bildirilir.*” hükmüne yer verilmiştir. Yapılan incelemede; başvuranın gözü için talep ettiği ilacın Türkiye’de satışının yapılmadığı, bu durumun Türkiye Tıbbi İlaç ve Cihaz Kurumu tarafından çeşitli tarihlerde ceza infaz kurumuna yazılan yazılarda belirtildiği, ilaç Türkiye’de bulunmadığı için başvuranın yeniden muayene edildiği ve hastalığında gerileme olduğu tespit edildiğinden farklı bir ilacın reçete edilerek başvurana teslim edildiği anlaşılmıştır. Başvuranın sağlık hizmetlerine ve ilaca erişiminde ciddi bir sorun yaşamadığı dolayısıyla hak kaybı veya ihlali oluşmadığı değerlendirilmiştir.

18. Başvuran, sportif faaliyetlerinin sınırlandırıldığını, ayda bir veya iki kez tek odada bulunan üç kişi şeklinde bu haktan faydalanabildiğini ve saz, bilgisayar vb. kursların açılmadığını, çini ve diğer iş ve beceri geliştirme atölyelerinin durdurulduğunu iddia etmiştir. Muhatap Kurum, Kurumda dönemsel olarak kurslar, seminerler ve konferanslar düzenlendiğini ve mahpuslara okuma yazma kursu, din kültürü ve Kuran-ı Kerim okuma kursları verildiğini ancak mahpusların niteliği ile Kurumun hukuki durumundan ve fiziki yapısının yetersizliğinden kaynaklı olarak aynı havalandırmayı kullanan hükümlü/tutukluların birbirleriyle açık halı saha, açık çim saha ve masa tenisi kursundan faydandırıldığını belirtmiştir.

19. 5275 sayılı Kanun’un “*Beden eğitimi*” başlıklı 87’inci maddesi şu şekildedir:

“(1) *Hükümlünün toplumsal, ruhsal ve bedensel gelişmelerini sağlamak amacıyla fizik ve ruhsal sağlık durumlarının elverdiği ölçüde spor, beden eğitimi ve eğlendirici etkinliklere katılmasına müsaade olunur ve olanaklar ölçüsünde yer ve araç sağlanır.*

(2) *Açık havada çalışmayan veya kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinmek olanağı verilir. Bu süre içerisinde bireysel spor da yapılabilir.*”

20. Öte yandan, 45/1 sayılı Genelge’nin “*Ortak Etkinlikler*” başlıklı üçüncü bölümüne göre; “(1) *Hükümlü ve tutuklular işledikleri suçlara, kurumdaki davranışlarına, ilgi ve yeteneklerine göre gruplandırılarak, güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, kendileri için hazırlanmış iyileştirme programları çerçevesinde eğitim, spor, meslek kazandırma ve çalışma ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılırlar. Bu faaliyetler yüksek güvenlikli kurumlar ile diğer kurumların yüksek güvenlikli bölümlerinde on kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde yürütülür. Programların süresi ve katılacak hükümlü tutuklu sayısı her programın özelliği, güvenlik koşulları ve kurumun olanakları dikkate alınarak idare ve gözlem kurulunca belirlenir. İyileştirme programlarının amaca aykırı sonuçlar verdiği tespit edilen hükümlü ve tutuklular yönünden bu uygulamaya son verilebilir veya gerekli değişiklikler yapılabilir.*”

21. Konuya ilgili olarak yukarıda yer verilen 5275 sayılı Kanun’un 87’inci maddesi ile anılan Genelge’nin üçüncü bölümünün birinci fıkrası göz önünde bulundurulmalıdır. Bu bilgiler ışığında, başvuranın Kurumda spor ve diğer ortak faaliyetlerinin güvenlik gerekçesiyle katılacak kişi sayısı yönünden sınırlandırıldığı, diğer taraftan Kurumda çeşitli kurslar düzenlendiği, fiziksel kapasite yetersizliği sebebiyle kurs olanaklarının sınırlı kaldığı yine de bu sınırlamaların ilgili mevzuata uygun olduğu ve kötü muamele yasağı yönünden asgari ağırlık eşiğine ulaşmadığı anlaşılmıştır.

22. Başvuran, kütüphaneye çıkartılmadığını, Kurumda kitap alma-bulundurmada sayı sınırı bulunmasının ve kitapların 15 günde bir değiştirilebilmesinin araştırma-inceleme hakkını kısıtladığını iddia etmiştir. Muhatap

Kurum, hükümlü ve tutukluların Kurum Kütüphanesinden ve İl Halk Kütüphanesinden 15 günlük süre ile yayın almak istediklerinde her hafta pazartesi günü dilekçe ve yayın talep formları ile talepte bulunduğu cuma günleri dağıtımının yapıldığı belirtilmiştir. 5275 sayılı Kanun'un "Kütüphane ve kurslardan yararlanma" başlıklı 88'inci maddesi gereğince; "(1) Hükümlü, çalışma saatleri dışında ve belirlenecek düzene göre idarece tertiplenen kurslara katılabilir ve kütüphaneden yararlanabilir. Bu konudaki programlar uzmanların önerileri ve hükümlünün istekleri dikkate alınarak kurum yönetimince belirlenir." Mezkûr madde, kurum tarafından belirlenen düzene ve mahpusların taleplerine göre kütüphaneden yararlanabilme haklarının olduğunu güvence altına almaktadır. Bunlar doğrultusunda, başvuranın kütüphaneden kitaba erişebildiği, 15 günlük değişim süresinin ve kitap alınması-bulundurulmasında sınır olmasının makul olduğu dolayısıyla başvuranın ilgili iddiaları kapsamında hak ihlali olmadığı değerlendirilmiştir.

23. Başvuran oda değiştirme taleplerinin yerine getirilmediğini, keyfi olarak odalarının değiştirildiğini iddia etmiştir. Muhatap Kurum tarafından 5275 sayılı Kanun'un 63'üncü maddesi hükümleri gereğince kurum kapasitesi, suç durumu gibi şartlar değerlendirilerek hükümlü ve tutukluların oda yerleştirmelerinin yapıldığı ifade edilmiştir. 5275 sayılı Kanun'un 63'üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarına göre;

"(1) Tehlikeli hâli bulunan hükümlü ancak bir veya üç kişilik odalarda, diğer hükümlüler ise kurumun fizikî yapısı, kapasite durumu ve güvenlik gerekleri göz önüne alınarak cezaevi yönetimi tarafından belirlenecek sayıda mahkûmun kalabileceği odalarda barındırılırlar.

(3) Kadınların erkeklerle, hükümlülerin tutuklularla, çocukların yetişkinlerle, örgüt veya çıkar amaçlı örgüt suçluları ile terör suçlularının Kanunda sayılan hâller dışında bir araya gelmelerine ve bağlantı kurmalarına izin verilmez."

24. Bu bilgiler ve yer verilen ilgili mevzuat çerçevesinde; başvuranın oda değişikliği taleplerinin yerine getirilemediği, bu durumun başvuranın bulunduğu suç grubunun kanuni gerekliliklerinden kaynaklandığı, oda değişiklikleri için çeşitli kriterler öngörüldüğünden değerlendirmelerin yapılması ve taleplerin karşılanmasının her zaman mümkün olmasının beklenemeyeceği değerlendirilmiş olup hak ihlali olmadığı kanaatine varılmıştır.

25. Başvuran elektrik birim fiyatının Kurumda yüksek düzeyde hesaplandığından faturanın çok yüksek tutarda geldiğini iddia etmiştir. Muhatap Kurum tarafından Eşya Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca aydınlatma dışındaki elektrik giderlerinin hükümlü ve tutukluların oda sayaçlarındaki tüketim miktarınca ve SEPAŞ tarafından faturalandırıldığı ve Kurumun bu konuyla ilgisi bulunmadığı belirtilmiştir.

26. Yapılan incelemede, bu durumun ceza infaz kurumlarının mesken statüsünde bulunmayıp kamu ve özel hizmetler sektörü ile diğer abone grubu kapsamında olan tüketiciler arasında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte yer almasından kaynaklandığı anlaşılmıştır. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu tarafından Bitlis E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Ziyaret Raporu'nun 124'üncü maddesinde; "(...) ceza infaz kurumlarının Mesken abone grubuna dâhil edilmesi" Enerji Piyasası Düzenleme ve Denetleme Kurumuna tavsiye olarak verilmiş (Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu, Bitlis E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Ziyareti Raporu, Rapor No: 2022/39, Ankara, 2022, s. 20.). Eşya Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesi 1/1/2023 tarihinde "(...) Aydınlatma dışındaki elektrik giderleri, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından mesken abonelikleri için belirlenen ücret tarifesi esas alınarak ceza infaz kurumunca hesaplanan bedel üzerinden hükümlü tarafından karşılanır. Ancak; hükümlü tarafından karşılanacak elektrik gideri, bulunduğu ceza infaz kurumunca gerçekleştirilen elektrik tedarik ihalesi veya işlemi sonucunda belirlenen elektrik birim fiyatının mesken aboneliğinden daha düşük olması halinde düşük olan birim fiyat üzerinden hesaplanır. (...)" şeklinde değiştirilmiştir. Yukarıda yer verilen mevzuat değişikliğiyle sorunun çözüme kavuşturulduğu anlaşılmıştır.

27. Başvuran ayda bir genel arama ve kısmi aramalarla sürekli kendilerinin rahatsız edildiğini, eşyalarının rastgele dağıtıldığını, kitaplarının toplatıldığını, yazılarına el konulduğunu, giysilerinin çok fazla olduğu gerekçesiyle alındığını iddia etmiştir. Muhatap Kurum, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 34'üncü maddesi hükümleri gereğince Kurumda arama yapıldığını ayrıca İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının yukarıda yer verilen 23/9/2022 tarihli ve 2022/... sayılı kararı çerçevesinde odalardaki yayınların toplandığını belirtmiştir. Eşya Yönetmeliği'nin "Giyim eşyaları" başlıklı 7'nci maddesine göre; "Hükümlülerin koğu, oda ve eklentilerinde (Değişik ibare:RG-31/1/2023-32090) üç çift ayakkabı, bir çift terlik, bir adet kemer ve gerektiği kadar iç çamaşırı ve çorap ile aynı tür eşyadan 6 adedi geçmeyecek ve toplamda 30 parçayı aşmayacak şekilde; başörtüsü, fular, içlik, havlu, bornoz, palto,

manto, mont, ceket, hurka, pantolon, etek, elbise, eşofman, gömlek, kazak, pijama, tişört, kravat, kaşkol, 25/11/1925 tarihli ve 671 sayılı Şapka İktisâsı Hakkında Kanuna aykırı olmayan bir adet şapka bulundurulmasına izin verilir. (...) Terör propagandası içeren veya kurum güvenliği açısından sakıncalı olan, suçu veya suçluyu övücü, suça teşvik, kamuoyunu rencide veya tahrik edici ya da müstehcen içerikli sembol, yazı ve benzeri işaretleri taşıyan giysiler kuruma kabul edilmez.” Mezkûr Yönetmelik’in 34’üncü maddesi ile yukarıda yer verilen Eşya Yönetmeliği’nin anılan hükümleri çerçevesinde, ceza infaz kurumlarında mahpusların barındığı odalarda arama yapılabileceği, bu aramalarda sakıncalı görülen veya fazla olan eşyaların ilgili mevzuat çerçevesinde alınabileceği, başvuranın söz konusu iddialarının somut deliller ve yeterli olay örgüsüyle desteklenmediği görüldüğünden açıkça dayanaktan yoksun olduğu anlaşılmıştır.

28. Başvuran infazlarının sebepsiz uzatıldığını, iyi hâlli olarak saliverilmesi gereken hükümlü ve tutukluların saliverilmediğini iddia etmiştir. Muhatap Kurum, kısaca 5275 sayılı Kanun’un 89’uncu maddesi ile Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik hükümleri gereğince hükümlülerin iyi hâl değerlendirmelerinin ve bu değerlendirmelere göre koşullu saliverilme kararlarının verildiğini belirtmiştir.

29. 5275 sayılı Kanun’un “*Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi*” başlıklı 89’uncu maddesinin birinci, ikinci ve altıncı fıkraları şu şekildedir;

“(Başlığı ile Birlikte Değişik:14/4/2020-7242/36 md.)(1) Hükümlüler, ceza infaz kurumlarında buldukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulur.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezaları dikkate alınır.

(6) Açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu saliverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma süreleri bir yılı geçemez.”

30. Başvuranın iddiaları, yukarıda yer verilen ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirildiğinde iyi hal değerlendirmelerinin ve sonuçlarının mevzuattan kaynaklandığı, başvuranın iyi hal değerlendirmelerinin keyfi olduğu yönündeki iddiasının somut delillerle de desteklenmediği hesaba katıldığında iddianın açıkça dayanaktan yoksun olduğundan kabul edilmez olduğu anlaşılmıştır.

31. Başvuran muhalif yayımların yasaklandığını ve televizyon kanallarından bazılarının verilmemesini iddia etmiştir. Muhatap Kurum, 5275 sayılı Kanun’un 62’nci maddesi hükümleri çerçevesinde Kurumda çeşitli tür ve içerikte televizyon kanallarına erişim sağlandığını belirtmiştir.

32. 5275 sayılı Kanun’un 62’nci maddesi şu şekildedir:

“(1) Hükümlü, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahiptir.

(2) Resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınlar, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verilir. Eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitapları denetime tâbi tutulamaz.

(3) (Değişik:14/4/2020-7242/32 md.) Kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmaz.

(4) (Ek:14/4/2020-7242/32 md.) Basın İlan Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazeteler, ceza infaz kurumuna kabul edilmez. Ancak ilan ve reklamın geçici süreyle kesilmesi hâli, bu hükmün dışındadır. Yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergilerin ceza infaz kurumuna

kabul edilmesinde Adalet Bakanlığı yetkilidir.”

33. Öte yandan, 5275 sayılı Kanun’un 67’nci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarına göre;

“(1) Hükümlü, ceza infaz kurumlarında merkezî yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahiptir.

(4) Bu haklar, tehlikeli hâlde bulunan veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir.”

34. AYM, bir televizyon kanalının izlenmesinin engellenmesi yoluyla ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin, ceza infaz kurumu güvenliğinin tehlikeye düşürülmemesi şeklindeki meşru amaçla orantılı olduğunun kabulü hâlinde kanala erişim talebinin reddine ilişkin gerekçelerin inandırıcı, başka bir deyişle ilgili ve yeterli oldukları sonucuna varılabileceğini belirtmektedir (bkz. AYM, *Muhittin Pirinççioğlu*, B. No: 2014/4397, 21/9/2016, para. 41-47). Yukarıda yer verilen 5275 sayılı Kanun’un 62’nci ve 67’nci maddeleri ve AYM kararı birlikte değerlendirildiğinde, ceza infaz kurumlarında düzenin ve güvenliğin sağlanması açısından televizyon kanallarına erişimin sınırlandırabileceği dolayısıyla başvuranın iddiası bakımından hak ihlali bulunmadığı değerlendirilmiştir.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

8/5/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye